
Kostnická továrna na vědění

Kostnická továrna na vědění

Deset tisíc studentů proudí chodbami kostnické univerzity. Budova, která vyrostla před třiceti lety „na zelené louce“ je dnes plná života. Za vstupními dveřmi se člověk přivyklý poměrům pražských fakult cítí jako na americké high-school, kterou zná ze seriálů pro mladé. Kostnické hlavní přednosti přesto nehledejte v širokých spojovacích chodbách a studentských kavárnách, ale například v obrovské prosvětlené hale menzy nebo pětipatrové univerzitní knihovně. Obě totiž patří k nejlepším v Německu.

Knihovna, která nespí

Srdce Universität Konstans je pětipatrové. Knihovna, ta staví univerzitu na břehu Bodamského jezera daleko od šedi průměru. Za každým rohem tu najdete počítač s přístupem na internet, moderní kopírku, koženou sedací soupravu v koutku se zahraničním tiskem, pravda, jenom jednu, volný stolek s pohodlnou židlí minete ale doslova při každém kroku. To ovšem nejsou věci, které dělají z kostnické knihovny jednu z nejlepších univerzitních knihoven v Německu. Není to ani videotéka s téměř desítkou televizí, nespočtem kazet a DVD, a především hlubokými, polstrovanými křesly. Je to samozřejmě knižní fond. Ten tu čítá více než dva miliony výtisků.

Atmosféru kostnického ráje bibliofilova jsme mohli okoušet jen týden, za tu dobu jsme ale pochopili, proč se někteří studenti vydávají do Kostnice právě kvůli pět pater pojímajícímu prosvětlenému prostoru v nejnovější části komplexu kostnické univerzity. „Ve městě se člověk příliš kulturně nevyžije a se stipendiem, které stačí tak akorát, by to ani nebylo dost dobře možné. Trávíte tak čas většinou v knihovně, nic vás nerozptyluje. Je to dost intenzivní, trocha askeze. Dva semestry bych asi nevydržela, je to ale vynikající příležitost, jak na sobě zapracovat,“ říká Dáša, studentka bohemistiky na UK, která na kostnické univerzitě připravuje svou diplomovou práci o poválečné literární avantgardě. Knihovna, zdá se, je mnohdy důvodem, pro který se studenti od nás, ale i z jiných zemí rozhodnou právě pro město na švýcarsko-německé hranici.

Ještě jednu skutečnost o kostnické knihovně nesmíme opomenout. Jsou to její otevírací hodiny, je-li ovšem možné o nějakých vůbec mluvit, přes týden se totiž dveře knihovny nezavírají, má otevřeno non-stop! Jedinou dobou, kdy místo utichá, je víkend, kdy má bibliotéka otevřeno "pouze" do jedenácté hodiny večerní. „Několik nočních směn už jsem si dala a mám pocit, že jich pár ještě bude,“ říká Dáša a pochvaluje si kostnickou zásobu české literatury v originále, která je podle ní v mnoha ohledech přístupnější než v Praze. Mimochodem, všechny svazky je možno půjčovat absenčně a za nevelký peníz rovněž zakoupit jako textový soubor pdf.

Všude chleba o dvou kůrkách

V průběhu týdne na univerzitě v kostnici jsme navštívili několik přednášek a seminářů. Z takové ochutnávky nelehko hodnotit kvalitu celé značky, přesto se alespoň několik základních věcí vysledovat dalo. Nejen v seminářích, ale především na přednáškách jsou studenti aktivnější, než je tomu zvykem u nás. Dotaz se objeví téměř po každé nové myšlence. Na druhou stranu časté odbíhání od tématu, které po některých, často i pěti po sobě jdoucích, dotazech nastává, nepůsobí pokaždé účelně, zvláště pokud profesor k vyřčené otázce logicky směřoval.

Jsou profesori dobří, jsou profesori vynikající, jsou ale i profesori průměrní, špatní. Postřeh z jednoho sociologického semináře, kdy mladý doktorand neumí odpovědět na zpřesňující otázku, kdy je tato následně zodpovězena jedním ze studentů, zapůsobí dosti rozpačitě. Zpravit náladu pak dokáže snad jen excelentní dynamický výkon přednášejícího v přeplněné aule, po kterém následuje takový klepot do stolů, div bytelné dubové desky nevyskočí ze závitů. Ono klepání na stůl, na západě běžně nahrazující pochvalný potlesk, je vůbec velice sympatické.

Studentské městečko

Kostnická univerzita, jak už bylo řečeno, má velmi svébytnou architekturu. Třicet let starý komplex, připomíná místy styl slavného vídeňského architekta Hundertwassera. Barevná pyramidová okna tu kontrastují s vlnitou venkovní podlahou z kamenných kostek a větrníky a stožáry z rozvlněných chodníků vystupující s horizontem Bodamského jezera. Barevná geometrie celého areálu, ležícího v lesíku na okraji města, trochu připomíná továrenský komplex, byť barevný a zajímavě stylizovaný. Je to ale jen první pohled od několikametrových, modrých, železných válců, lemujících sbíhající se chodníky, po kterých neustále projíždí cinkající kola, nejpoužívanější dopravní prostředek kostnických studentů.

Interiér univerzity je příjemný, otevřené, stupňovité prostory s prosklenou střechou jsou něčím, jako malým náměstím v desetitisícovém městečku. Univerzita je opravdu něco jako městečko. Do toho skutečného pod kopcem v průběhu dne většinou nemusíte. Ku potřebám denního studentského chleba jsou služby menzy, knihkupectví, papírnictví, tři kavárny, restaurace a nespočet nápojových a jídelních automatů, dostačující. Najdete tu i stánek s oblečením a na chodbách, kde neustále proudí stovky hlahlolících studentů můžete snadno dostat i kapesní Bibli od muže v šedém kabátě.

Stamessen a kolejní idyla

Menza kostnické univerzity je vedle knihovny druhým silným zážitkem, co se služeb studentům týče. Ve veliké prosvětlené hale s výhledem na jezero se můžete postavit k volně se sunoucímu pásu u okénka s cedulí Stamessen, kde se vydává denní menu, nebo dle chuti dát přednost některé z minutek, případně vegetariánské kuchyni. Denní menu vyjde na 2,40 Euro, na ostatní jídla se musí pár centů připlatit.

Když už jsme se dotkli finanční stránky, přejdeme k ubytování. Co Kostnice nabízí za zhruba 200 Euro měsíčně jsme si nechali ukázat na „československé párty,“ v jedné z kolejních kuchyněk, kam jsme byli pozváni. Příjemné, studentské pokojíky – žádný luxus, ale plně dostačující jednolůžkové místnosti. Koleje leží na dohled od univerzity, úzké uličky mezi nízkými budovami lemuje hustá vegetace.

S kostnickou univerzitou v současnosti spolupracuje pět fakult Univerzity Karlovy – FF, FSV, FTVS, PedF a MFF. Týdenní studijní praktikum na nás zanechalo dobrý dojem. Kostnická univerzita má jistě co nabídnout. Přestože jsme nemohli v delším čase posoudit úroveň přednášek a seminářů, samotnou skvěle vybavenou knihovnu můžeme s čistým svědomím označit jako dobrý důvod, proč si jako cíl zahraničního jedno či dvousemestrálního výletu vybrat právě břeh Bodamského jezera.

Tomáš Sachr